

Yargılamalarda Yeni Dönem: Duruşmalara Ses ve Görüntü Nakledilmesi Yoluyla Katılım Sağlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Belirlendi

Covid-19 salgını ile daha da önem kazanan e-duruşmalara ilişkin usul ve esasları düzenleyen “**Hukuk Muhakemelerinde Ses ve Görüntü Nakledilmesi Yoluyla Duruşma İcrası Hakkında Yönetmelik**” [“Yönetmelik”] 30 Haziran 2021 tarihli ve 31527 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanarak aynı tarihte yürürlüğe girdi. Düzenlemeye göre e-duruşma, mahkeme huzurunda yapılan duruşmalarla aynı hukuki sonuçlara sahip olacak.

1. E-Duruşma Sisteminin Standartları ile Aksaklık veya Kesinti Hali

E-duruşmada görüntü ile sesin aynı anda güvenli bir şekilde nakledileceği ve görüntünün ilgilinin yüz ifadelerini, vücut hareketlerini, tavır ve davranışlarını gözlemlemeye, sesin ise ilgilinin duygularını anlamaya, söylediklerini anlaşılır ve net şekilde dinlemeye imkân verecek nitelikte olması öngörülmüştür. E-duruşma sırasında UYAP üzerinden bilgi, belge veya delil sunulmasına da imkân tanınmıştır.

E-duruşma esnasında ses ve görüntü naklinin aynı anda sağlanamaması veya yaşanan kesintinin beyanların anlaşılmasını güçleştirmesi durumunda e-duruşma yeniden açılacaktır. Ancak aksaklığın devam etmesi hâlinde gerekçesi belirtilerek e-duruşmanın sonlandırılması gerekir ve bu husus tutanağa geçirilmelidir. Böyle bir durumda taraf veya vekilin kusuru olmadıkça ilgili taraf veya vekil yönünden dosya işleminden kaldırılmayacaktır.

2. E-Duruşma Tarafların Talebi Üzerine veya Mahkemenin İnisiatifiyle Yapılabilir

E-duruşma prensipte taraflardan birinin talebi üzerine yapılacaktır. Talep üzerine mahkeme, talep eden tarafın, vekilinin, tanığın, bilirkişinin veya uzmanın duruşmaya e-duruşma sistemi yoluyla katılmasına ve usul işlemleri yapabilmesine karar verebilir. Ancak taraf vekilinin davaya son veren feragat, kabul ve sulhe ilişkin beyanı için e-duruşma yeterli görülmez ve ilgili beyanın mahkemeye tayin edilecek yeni bir duruşmada mahkeme huzurunda yinelenmesi istenir.

E-duruşma talebinin gerekçesiyle birlikte UYAP mobil uygulamaları, avukat veya vatandaş portalı üzerinden duruşma gününden en az 2 [iki] iş günü önce iletilmesi gerekir. Birden fazla vekil ile takip edilen dosyalarda ancak talepte bulunan vekil e-duruşmaya katılabilir. Talep üzerine hâkim, duruşma gününden en az 1 [bir] iş günü önce talebin kabulü veya reddine karar verir. Bu karar kesindir.

Hâkim e-duruşma talebinin süresinde yapılmadığı veya e-duruşma yapılmasını zorlaştıran hukuki, fiili veya teknik engellerin bulunduğu durumlarda talebi reddeder. Ayrıca hâkime, talebin hakkın kötüye kullanılması veya yargılamayı sürüncemede bırakma amacı taşıdığına kanaat getirmesi halinde gerekçe göstermek suretiyle ret yetkisi tanınmıştır.

Diğer yandan mahkemenin, tanığın, bilirkişinin veya uzmanın e-duruşma sistemi yoluyla dinlenilmesine re’sen karar vermesi de mümkündür.

3. E-Duruşmaya Katılım Sağlanabilecek Yerler

E-duruşmaya katılım sağlanabilecek yerler oldukça geniş tutulmuştur. Buna göre, taraf vekillerinin e-duruşmaya avukatlık bürosundan, baro tarafından bu amaç için belirlenen bölümden, adliyede bu amaca tahsis edilen yerden veya her türlü etki ve yönlendirmeden uzak, ilgilinin yüz ifadelerini, vücut hareketlerini, tavır ve davranışlarını gözlemlemeye, duygularını anlamaya ve söylediklerini net bir Şekilde dinlemeye imkân sağlayacak nitelikteki her yerden katılması mümkündür. Ayrıca, e-duruşma talep eden veya bu yolla isticvap olunacak ya da yemin edecek taraf ile tanık, bilirkişi, uzman ve diğer ilgililer buldukları yerdeki adliye veya ceza infaz kurumlarında bu amaca tahsis edilen yerlerden katılım sağlayabilecektir. Öte yandan, hastalığı, yaşlılığı veya engelliliği sebebiyle e-duruşma sistemi yoluyla duruşmaya katılmasına karar verilen taraf ise, doğrudan bulunduğu mesken ya da kurumdan duruşmaya katılabilecektir. Aynı imkân bu sistemle dinlenilmesine karar verilen tanık, bilirkişi, uzman veya diğer ilgililer için de mevcuttur.

4. E-Duruşmaya Katılanların Kimlik Tespiti

Kimlik tespiti için genel olarak elektronik imza veya mobil imza esas alınacak ve mahkemece yapılacaktır. Buna göre, taraf vekilinin kimlik tespiti güvenli elektronik imza veya mobil imza ile UYAP kayıtları ve benzeri yöntemler kullanılarak, vekili izin verilen diğer yerlerden e-duruşmaya katılan tarafın kimlik tespiti ise, UYAP kayıtları incelenerek veya benzeri yöntemler kullanılarak mahkemece yapılacaktır.

Hastalığı, yaşlılığı veya engelliliği sebebiyle bulunduğu mesken veya kurumdan e-duruşmaya katılan taraf, tanık, bilirkişi, uzman ve diğer ilgililerin kimlik tespiti içinse yine güvenli elektronik imza veya mobil imza kullanılacaktır.

5. Kayıt Alınması ve Saklanması

E-duruşma sırasında fotoğraf çekilmesi ve ses veya görüntü kaydı alınması yasaktır. Ancak, yargılamanın zorunlu kıldığı hllerde, mahkemece gerekçesi bildirilerek kayıt yapılabileceği düzenlenmiştir. Yalnız bunların mahkeme ve ilgili kişilerin rızası olmaksızın yayımlanması yasaklanmıştır. Kayıt yasağına aykırı davranan kişinin 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Ses veya görüntülerin kayda alınması" başlıklı 286. maddesi uyarınca 6 aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılması söz konusu olabilir.

Bu içerik yalnızca bilgi verme amaçlı olup hiçbir surette hukuki tavsiye niteliği taşımamaktadır. Fikri mülkiyet hakları Güleryüz & Partners Avukatlık Bürosu'na ait olan bu içeriğin yazılı izin alınmaksızın ğaltılması, kopyalanması ve kullanılması yasaktır.

This content is solely produced for informative reasons and do not constitute legal opinion or advice under any circumstances. Güleryüz & Partners Attorneys at Law is the sole owner of the intellectual property rights of this content and shall not be reproduced, copied, or used without written consent of Gleryz & Partners Attorneys at Law.